

Αναπληρωτής Καθηγητής Γιώργος Πλειός

«Εικόνες της Ευρώπης και της ΕΕ στις ελληνικές τηλεοπτικές ειδήσεις»

(Περίληψη)

Σε μεγάλο βαθμό, τα ευρωπαϊκά ζητήματα αντιμετωπίζονται στις ειδήσεις των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών ως εξωτερικά ζητήματα. Ένα κατάλληλο μοντέλο για τη διερεύνησή τους είναι εκείνο της «εσωτερικοποίησης των ειδήσεων» (domestication of the news). Τέσσερις είναι οι κύριοι παράγοντες του φαινομένου: οικονομικοί περιορισμοί, εμπορευματοποίηση, νεωτερίκευση και ιδεολογία των ειδήσεων. Στην Ελλάδα και ιδιαίτερα για τα ευρωπαϊκά ζητήματα, φαίνεται πως το σημαντικότερο ρόλο παίζουν η ακόμα σημαντική, παρουσία της παράδοσης και του πολιτιστικού εθνικισμού. Η Ευρώπη και ιδιαίτερα η ΕΕ αντιμετωπίζεται στην Ελλάδα αντιφατικά: θετικά στο κοινωνικο-οικονομικό και πολιτικό επίπεδο, ενώ με επιφύλαξη στο πολιτιστικό.

Για τους λόγους αυτούς αναμένεται ότι στις ελληνικές τηλεοπτικές ειδήσεις θα παρατηρείται μια ισχυρή εσωστρέφεια, ανομοιότητα του ελληνικού με τον ευρωπαϊκό, εθνοκεντρισμός στην παρουσίαση των ειδήσεων με ευρωπαϊκό και ιδιαίτερα με ΕΕ περιεχόμενο κ.ά. Η ΕΕ είναι πιθανό να θεωρείται ως παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας αλλά και επίλυσης ζωτικής σημασίας πολιτικών ζητημάτων, ιδιαίτερα στην εξωτερική πολιτική. Η παρουσία ειδήσεων για την ΕΕ με κοινωνικο-οικονομικό και πολιτικό περιεχόμενο, ιδιαίτερα αν αφορούν την Ελλάδα, αναμένεται συχνότερη σε σχέση με τις ειδήσεις πολιτιστικού περιεχομένου. Είναι επίσης αναμενόμενο ότι οι όροι «Ευρώπη» και «ΕΕ» θα έχουν περίπου την ίδια σημασία στις ειδήσεις κοινωνικο-οικονομικού και πολιτικού περιεχομένου, ενώ στις ειδήσεις πολιτιστικού περιεχομένου αναμένεται μια σχετική διαφοροποίηση μεταξύ τους ή και απουσία του όρου «ευρωπαϊκό». Ακόμα είναι αναμενόμενη μεγαλύτερη παρουσία πολιτιστικών ειδήσεων για τα επιμέρους ευρωπαϊκά κράτη σε σχέση με τις πολιτιστικές ειδήσεις για την ΕΕ.

Για τον έλεγχο αυτών των υποθέσεων, έγινε δευτερογενής ανάλυση των αποτελεσμάτων τεσσάρων (4) ερευνών που έχει εκπονήσει το Εργαστήριο Κοινωνικής Έρευνας στα ΜΜΕ. Κάποιες αυτές επιβεβαιώνονται πλήρως, κάποιες μερικώς και κάποιες όχι. Αυτό όμως που διακρίνεται είναι ότι μέσα από τις ελληνικές τηλεοπτικές ειδήσεις, η ΕΕ αποκτά τη σημασία μιας σύγχρονης «κοινωνίας» (Gesellschaft), ενώ το εθνικό κράτος τη σημασία της «κοινότητας» (Gemeinschaft).

Βιογραφικό σημείωμα

Ο Γιώργος Πλειός είναι Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών και Διευθυντής του Εργαστηρίου Κοινωνικής Έρευνας στα ΜΜΕ. Κατά το παρελθόν δίδαξε στα Πανεπιστήμια Κρήτης και Ιωαννίνων. Έχει σπουδάσει Κοινωνιολογία, με μεταπτυχιακές σπουδές (ΜΑ και PhD) στην Κοινωνιολογία του πολιτισμού και των ΜΜΕ. Έχει δημοσιεύσει τις μελέτες: *Κινούμενη εικόνα και καλλιτεχνική επικοινωνία* (Δελφί, 1993), *Ο λόγος της εικόνας. Ιδεολογία και πολιτική* (Παπαζήσης, 2001), *Πολιτισμός της εικόνας και εκπαίδευση* (Πολύτροπο, 2005).

Αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλους έχει δημοσιεύσει πάνω από 30 άρθρα σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά και έχει ανακοινώσει εργασίες σε ανάλογο αριθμό επιστημονικών συνεδρίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Τα τελευταία χρόνια ασχολείται με την έρευνα των ελληνικών ειδήσεων και έχει διευθύνει 12 σχετικές έρευνες, αρκετές από τις οποίες έχουν ανακοινωθεί σε επιστημονικά άρθρα και συνέδρια.

Κεντρικός άξονας των εργασιών του είναι η μελέτη των σχέσεων μεταξύ εικόνας, ιδεολογίας και καταναλωτικής κοινωνίας.

(www.media.uoa.gr/main/gr/faculty_gr/pleios_gr.html)